

**Sallan kunta
Kirjaamo**

LAUSUNTO, PORTIN TUULIVOIMALAPUISTON OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMASTA, SALLA

Sallan kunta pyytää Kemijärven kaupungin lausuntoa Portin laajennuksen tuulivoimayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Alueidenkäyttölain (AKL) 63 §: n mukaan tulee kaavoitustyöhön sisällyttää kaavan laajuuteen ja sisältöön nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) asetetaan nähtäville kaavatyön aloitusvaiheessa. Osalliset voivat lausua mielipiteensä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Hankkeen kaavoituksen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota tuotantoalueen ympäristöön sekä lähialueiden asutukseen. Tuulivoimaloiden sijoittumista tulee kaavoituksella ohjata ottamaan huomioon vaikutukset, jotta vaikutuksilla aiheutettaisiin kokonaisuudessaan mahdollisimman vähän haittaa lähialueen toiminnoille ja elinkeinojen harjoittamiselle.

Kemijärven kaupunki pitää uusiutuvan energian lisäämistä tärkeänä, mutta korostaa, että hankkeen vaikutukset matkailuun, maisemaan, luontoon, poronhoitoon, muihin elinkeinoihin sekä asukkaiden elinympäristöön on arvioitava kattavasti. Suomotunturi on Kemijärven kaupungin matkailun vetovoimainen kohde ja strateginen kehittämiskohde. Sen merkitys paikallistaloudelle ja aluetta hyödyttävälle elinkeinolle on merkitsevä.

OAS:ssa tulee tutkia lapakorkeuden kasvattamisen ja voimala yksiköiden määrän lisäämisen vaikuttavuutta alueelta tulevien heijastumien lisääntymisenä Suomotunturin suuntaan. Tuulivoimaloiden näkyminen vaikuttaa matkailun näkökulmasta negatiivisena ilmiönä ja haittaa siten alueen matkailuista kehittämistä ja kiinnostavuutta.

Voimalahankkeen laajennus sijoittuu myös Lapin liiton 16.5.2022 hyväksymässä maakuntakaavassa osoitetun (RM1420) matkailun vetovoima-alueen, matkailun ja virkistyksen kehittämisen kohdealueelle, jota tulee kehittää mm. matkailukeskusten, matkailupalvelukohteiden ja reitistöjen yhteistoiminnallisena kokonaisuutena.

Voimalahankkeen laajennus ulottuu aivan Lapin liiton 16.5.2022 hyväksymässä maakuntakaavassa osoitetun maakunnallisesti ja seudullisesti arvokkaan kulttuuriympäristön ja maisema-alueen, Riutukan maisemakohteen (ma 5935) lähelle.

Suunniteltujen voimaloiden enimmäiskorkeus, 300 metriä, tekee niistä merkittäviä maisematekijöitä. Raportissa tunnistetaan, että maisemavaikutukset voivat olla merkittäviä etenkin Suomotunturilla. Kemijärven kaupunki edellyttää yksityiskohtaisia näkyvyysanalyyskejä Suomotunturilta ja sen matkailualueilta.

Hanke sijoittuu alueelle, jossa poronhoito on tärkeä elinkeino. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa tulee tarkastella yksityiskohtaisesti vaikutukset paliskuntien laidunalueisiin, porojen liikkumiseen ja porotalouden harjoittamisen edellytyksiin.

Poroelinkeino on yksi huomattavista alueella olevista kuntalaisten elinvoimaisuuteen liittyvistä ansaintatavoista alueella. Poronhoidolliset näkökannat tulee selvittää kaavoitusta suunniteltaessa erittäin tarkkaan.

Luontovaikutuksissa on huomioitava alueen monimuotoinen luonto, uhanalaiset lajit sekä Natura 2000 -alueet. Arvioinnin tulee perustua kattaviin selvityksiin ja perustua varovaiseen periaatteeseen.

Lisäksi on arvioitava vaikutukset muihin paikallisiin elinkeinoihin, kuten metsätalouteen ja metsästykseseen, jotta kokonaiskuva hankkeen vaikutuksista alueen elinvoimaan muodostuu.

Johtopäätökset

Kemijärven kaupunki edellyttää, että kaavoitusprosessia arvioidessa ja suunnitellessa otetaan huomioon seuraavia kokonaisuuksien tarkentamisia OAS:in:

1. Arvioidaan perusteellisesti hankkeen vaikutukset Suomen matkailuun ja matkailuelinkeinon kehitykseen.
2. Toteutetaan kattavat melu-, välke- ja näkyvyysmallinnukset, jotka huomioivat myös Kemijärven puoleiset alueet ja matkailuinvestoinnit.
3. Analysoidaan matkailijoiden kokemuksiin kohdistuvat vaikutukset sekä pitkän aikavälin imago-vaikutukset Suomutunturin matkailukeskukselle.
4. Selvitetään hankkeen vaikutukset poronhoitoon, luonnon monimuotoisuuteen ja muihin elinkeinoihin kattavasti ja perusteellisesti.
5. Varmistetaan, etteivät hankkeen haitalliset vaikutukset vaaranna Suomutunturin matkailukeskuksen vetovoimaa ja kehitystä mukaan lukien kulttuurihistorialliset kohteet.
6. Selvitetään vaikutukset linnustoon, mukaan lukien muuttoreitit ja pesimäalueet
7. Selvitetään mahdolliset vaikutukset Natura 2000 -alueisiin ja muihin suojelukohteisiin.
8. Tehdään kattava sosiaalisten vaikutusten arviointi.
9. Selvitetään mahdollisuuksia paikallisten yritysten osallistumiseen rakentamis- ja huoltovaiheessa.

Yhteistyö ja vuorovaikutus

Kemijärven kaupunki toivoo tiivistä vuoropuhelua hankkeen edetessä. Erityisesti Suomen matkailutoimijoiden, kaupungin elinkeinopuolen ja alueen asukkaiden osallistaminen jatkosuunnitteluun on tärkeää.

KEMIJÄRVEN KAUPUNKI

Dina Solatie
kaupunginjohtaja